

29.04.2022

Szanowny Pan prof. Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

PETYCJA DOTYCZĄCA ZMIAN W KODEKSIE WYBORCZYM DLA ZAPEWNIENIA PRAWIDŁOWEJ ILOŚCI WYBIERANYCH POSŁÓW W KAŻDYCH WYBORACH DO SEJMU

Na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach zwracam się z petycją o podjęcie przez Senat inicjatywy ustawodawczej, której przedmiotem będzie wprowadzenie zmian w ustawie Kodeks wyborczy z dnia 5 stycznia 2011 r. celem zapewnienia prawidłowej ilości wybieranych posłów w każdym wyborach do Sejmu.

Wyrażam zgodę na ujawnianie na stronie internetowej Senatu RP moich danych osobowych w związku z wniesieniem niniejszej petycji.

1. Wnoszący petycję

Michał Majewski

2. Przedmiot petycji

Celem petycji jest podjęcie przez Senat inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy Kodeks wyborczy z dnia 5 stycznia 2011 r., tak aby w każdym wyborach do Sejmu była realizowana konstytucyjna zasada równości głosu wyborczego i aby we wszystkich okręgach wyborczych była wybierana prawidłowa ilość posłów.

Postulowane zmiany dotyczą art. 160, 202, 203 oraz załącznika nr 1 Kodeksu wyborczego, tak aby ogłoszenie prawidłowej liczby wybieranych posłów w każdym okręgu stało się ustawową kompetencją Państwowej Komisji Wyborczej wykonywaną w ramach jej obowiązków związanych z przeprowadzaniem wyborów. Proponowane zmiany dotyczą również uwzględnienia Polaków mieszkających za granicą w ustaleniu prawidłowej ilości wybieranych posłów w okręgu wyborczym, w którym sumowane są głosy oddane w wyborach za granicą.

3. Uzasadnienie

Konstytucja RP w art. 96 określa, że „wybory do Sejmu są powszechne, równe, bezpośrednio i proporcjonalne”. Według wyborczej zasady równości, każdy wyborca powinien dysponować głosem o równej sile i takim samym potencjalnym wpływie na wynik wyborczy. Wynika z tego, że w okręgach wyborczych jeden mandat poselski powinien przypadać na zbliżoną liczbę mieszkańców we wszystkich okręgach wyborczych w Polsce. Tę konstytucyjną zasadę równości Kodeks wyborczy realizuje poprzez jednolitą normę przedstawicielstwa, którą uzyskuje się dzieląc aktualną liczbę mieszkańców Polski przez ilość posłów w Sejmie. Metodę ustalania liczby posłów wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych opisuje art. 202 § 1 Kodeksu wyborczego.

3.1. Obecna procedura zmiany ilości posłów wybieranych w okręgu wyborczym

W wyborach do Sejmu liczba posłów wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych zależy od liczby mieszkańców powiatów, które tworzą ten okręg wyborczy i jest określona w Załączniku 1 do Kodeksu wyborczego. Kodeks wyborczy w art. 203 § 1 i 4 określa między innymi sposób w jaki powinna być dokonywana zmiana liczby wybieranych posłów w danym okręgu wyborczym na skutek zmian liczby mieszkańców w okręgach wyborczych. Procedura zmiany ilości mandatów poselskich w okręgach opisana w art. 203 § 1 i 4 inicjowana jest przez Państwową Komisję Wyborczą (PKW) w ostatnim roku kadencji Sejmu. Zarówno w roku 2014 jak i w roku 2018 PKW zwracała się do Sejmu o zmiany w ilościach wybieranych posłów w okręgach, tak aby norma przedstawicielstwa była spełniana we wszystkich okręgach wyborczych w Polsce. Są to następujące pisma kierowane przez PKW do Marszałka Sejmu:

- 22.12.2014 (ZPOW-500-/14)
- 1.02.2016 Informacja o realizacji przepisów Kodeksu wyborczego oraz propozycje ich zmiany (ZPOW-430-8/15)
- 19.11.2018 (ZPOW-520-4/18)
- 21.01.2019 Informacja o realizacji przepisów Kodeksu wyborczego oraz propozycje ich zmiany (ZPOW-502-1/19)
- 10.02.2020 Informacja o realizacji przepisów Kodeksu wyborczego oraz propozycje ich zmiany (ZPOW-501-5/20)

We wszystkich tych pismach, oprócz innych sugerowanych zmian dotyczących prawa wyborczego, znajdują się wskazania, w których okręgach wyborczych należy dokonać zmian ilości wybieranych posłów. Fragment pisma PKW z dnia 10.02.2020¹:

„...2) konieczne jest dokonanie zmian w załączniku nr 1 i 2 do Kodeksu wyborczego. Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła, że według stanu na dzień 30 września 2018 r. liczba mieszkańców kraju wynosi 36 971 408. Norma przedstawicielska w wyborach do Sejmu wynosi 80 373 mieszkańców na jeden mandat. Przy uwzględnieniu liczby mieszkańców w okręgach wyborczych nr 9, 31, 32, 33 i 34 należy zmniejszyć o 1 liczbę wybieranych posłów, natomiast w okręgach nr 3, 20, 25, 26 i 39 liczbę wybieranych posłów należy zwiększyć o 1 (w porównaniu z liczbą mandatów ustaloną w załączniku nr 1 do Kodeksu wyborczego)...”

W swoich pismach PKW wskazuje, że brak wnioskowanych zmian w ilości wybieranych posłów w okręgach, może być podstawą do złożenia protestów wyborczych. Mimo to Sejm VII i VIII kadencji przygotowując ramy prawne wyborów do Sejmu w roku 2015 i w 2019 nie zastosował się do zaleceń

¹ https://pkw.gov.pl/uploaded_files/1581339521_Informacja_o_realizacji_przepisow.pdf

PKW i ilość wybieranych posłów w okręgach w dalszym ciągu odzwierciedla ilość mieszkańców Polski z końca 2010 roku, kiedy powstał obecny Kodeks wyborczy.

3.2. Prawidłowa ilość wybieranych posłów w okręgach wyborczych

Bazując na informacjach publikowanych przez PKW i Krajowe Biuro Wyborcze (KBW) liczba mieszkańców Polski podawana w rejestrze wyborców na dzień 31.12.2021 to 36 268 093. Dla porównania liczba mieszkańców w rejestrze wyborców z 31.12.2010 to 37 781 289. Na przestrzeni ostatnich 11 lat liczba mieszkańców Polski ujęta w rejestrze wyborców zmniejszyła się o 1 513 196. Tylko w ciągu ostatnich trzech lat, porównując dane z dnia 31.12.2021 z danymi z dnia 31.12.2018 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 697 160. Norma przedstawicielstwa w wyborach do Sejmu według liczby mieszkańców Polski na dzień 31.12.2021 wynosi 78 844, a przeliczenie prawidłowej ilości mandatów poselskich w poszczególnych okręgach wyborczych według zasad opisanych w Kodeksie wyborczym prowadzi do zmian w 19 okręgach wyborczych, w których wybieranych jest w sumie 230 posłów. Dysproporcje obecnej liczby mieszkańców w stosunku do stanu z 2010 roku w poszczególnych okręgach są bardzo znaczące, w okręgu nr 20 obejmującym powiaty wokół warszawy (którego jestem mieszkańcem) liczba wybieranych posłów powinna wynosić 14, zamiast obecnych 12.

Tabela 1. Zmiany ilości wybieranych posłów według rejestru wyborców na dzień 31.12.2021

Nr okręgu wyborczego	Siedziba okręgu wyborczego	Ilość wybieranych posłów	Liczba mieszkańców 31.12.2021	Mieszkańcy /norma przedstawicielstwa 31.12.2021	Prawidłowa ilość wybieranych posłów	Zmiana ilości wybieranych posłów
1	Legnica	12	902160	11,44	11	-1
2	Wałbrzych	8	594866	7,54	8	0
3	Wrocław	14	1201622	15,24	15	1
4	Bydgoszcz	12	939629	11,92	12	0
5	Toruń	13	982931	12,47	12	-1
6	Lublin	15	1141906	14,48	14	-1
7	Chełm	12	895665	11,36	11	-1
8	Zielona Góra	12	942983	11,96	12	0
9	Łódź	10	705823	8,95	9	-1
10	Piotrków Trybunalski	9	691323	8,77	9	0
11	Sieradz	12	918629	11,65	12	0
12	Chrzanów	8	630450	8,00	8	0
13	Kraków	14	1142482	14,49	14	0
14	Nowy Sącz	10	790275	10,02	10	0
15	Tarnów	9	727270	9,22	9	0
16	Płock	10	793111	10,06	10	0
17	Radom	9	678915	8,61	9	0
18	Siedlce	12	937816	11,89	12	0
19	Warszawa	20	1653882	20,98	21	1
20	Warszawa	12	1109175	14,07	14	2

21	Opole	12	918068	11,64	12	0
22	Krosno	11	849942	10,78	11	0
23	Rzeszów	15	1227806	15,57	16	1
24	Białystok	14	1122794	14,24	14	0
25	Gdańsk	12	1007293	12,78	13	1
26	Gdynia	14	1181539	14,99	15	1
27	Bielsko-Biała	9	743892	9,43	9	0
28	Częstochowa	7	556779	7,06	7	0
29	Gliwice	9	686872	8,71	9	0
30	Rybnik	9	679290	8,62	9	0
31	Katowice	12	873706	11,08	11	-1
32	Sosnowiec	9	622805	7,90	8	-1
33	Kielce	16	1187246	15,06	15	-1
34	Elbląg	8	587736	7,45	7	-1
35	Olsztyn	10	752553	9,54	10	0
36	Kalisz	12	968395	12,28	12	0
37	Konin	9	749963	9,51	10	1
38	Piła	9	752189	9,54	10	1
39	Poznań	10	865827	10,98	11	1
40	Koszalin	8	593977	7,53	7	-1
41	Szczecin	12	958508	12,16	12	0

36 268 093

460

Podsumowując, jeżeli dziś odbyłyby się wybory do Sejmu to połowa wybieranych posłów byłaby wybierana w okręgach wyborczych, gdzie liczba mandatów poselskich w okręgu wyborczym jest niezgodna z zasadą równości głosu zapisaną w Konstytucji i Kodeksie wyborczym. Z powodu zaniedbań Sejmu dwóch poprzednich kadencji i braku aktualizacji liczby wybieranych posłów w okręgach w załączniku 1 Kodeksu wyborczego, poszkodowani są wyborcy okręgów wyborczych, w których wybieranych jest za mało posłów w stosunku do rzeczywistej liczby mieszkańców. Ich głosy stają się mniej ważne dla wyniku wyborów.

3.3. Wyborcy głosujący za granicą

Istnieje dodatkowy problem związany z nierówną siłą wyborczego głosu, który dotyczy obywateli polskich głosujących za granicą. Ich głosy dodawane są do głosów oddanych w okręgu wyborczym nr 19 obejmującym Warszawę. Polacy mieszkający za granicą nie są uwzględniani w przeliczaniu prawidłowej ilości mandatów poselskich w stosunku do mieszkańców danego okręgu wyborczego. Z tego powodu głosy oddane w okręgu 19 mają najmniejszy wpływ na wynik wyborów do Sejmu. Widać to w wynikach ostatnich wyborów do Sejmu z 2019 roku. W tamtych wyborach 796 128 mieszkańców okręgu 14 wybrało 10 posłów (79 613 osób na jeden mandat poselski), a 2 024 316 mieszkańców Warszawy i Polaków zarejestrowanych w wyborach za granicą wybrało 20 posłów (101 216 osób na

jeden mandat poselski). To porównanie pokazuje, że głos oddany w okręgu 19 miał ponad 20% mniejszą siłę niż głos oddany w okręgu 14.

W wyborach do Sejmu z 2019 roku w komisjach zagranicznych zarejestrowało się 349 tys. osób, dla porównania w wyborach do Sejmu z 2011 roku było to 139 tys. osób. Ten znaczny wzrost liczby Polaków mieszkających za granicą i biorących udział w wyborach jest zjawiskiem stałym i potwierdzonym we wszystkich ostatnich wyborach ogólnokrajowych. W drugiej turze wyborów prezydenckich z 2020 roku ilość wyborców uprawnionych do głosowania za granicą przekroczyła 525 tys. osób. Wzrost liczby Polaków mieszkających poza Polską jest zapewne główną przyczyną drastycznego spadku mieszkańców Polski uwzględnionych w rejestrach wyborczych. Porównując dane z końca 2020 roku z danymi z końca 2011 roku spadek ten wynosi 1 513 196 osób. Można zaproponować dwa alternatywne rozwiązania, aby Polacy mieszkający za granicą byli uwzględniani przy obliczaniu normy przedstawicielstwa i prawidłowej ilości wybieranych posłów w okręgu wyborczym, w którym głosują.

Można przyjąć arbitralną ilość posłów wybieranych za granicą. Dla przykładu 7 posłów wybieranych przez Polaków głosujących za granicą odpowiadałby najmniejszym okręgom wyborczym w Polsce, gdzie ilość mieszkańców według rejestrów wyborczych wynosi około 550 tys. Przy takim podejściu można utworzyć oddzielny okręg wyborczy „Zagranica”, a w obecnych okręgach wyborczych wybierać 453 posłów. Można również przyjąć zasadę, że norma przedstawicielstwa dla okręgów wyborczych w Polsce liczona jest dla 453 posłów i według tej zasady ustalana jest „warszawska” ilość posłów w okręgu 19. Następnie do ilości wybieranych posłów w tym okręgu byłoby dodawanych 7 mandatów poselskich dla prawidłowej realizacji równości głosu Polaków głosujących za granicą. Dla danych z końca roku 2021 oznaczałoby to, że w okręgu 19 byłoby wybieranych 28 posłów, 8 więcej niż w wyborach w 2019 roku (1 więcej z powodu wzrostu ilości mieszkańców Warszawy i 7 więcej reprezentujących Polaków mieszkających za granicą).

Alternatywnym rozwiązaniem jest przyjęcie zasady, że dla potrzeb obliczenia aktualnej normy przedstawicielstwa używana jest ilość wyborców zarejestrowanych w obwodach zagranicznych w ostatnich wyborach do Sejmu. Rozwiązanie to będzie zawsze zaniżało faktyczną liczbę Polaków mieszkających za granicą, ale unika arbitralności rozwiązania pierwszego. Przy takim podejściu dla danych z rejestru wyborców z końca roku 2021 i danych z wyborów do Sejmu z 2019 roku ilość mieszkańców wszystkich okręgów wyborczych wynosiłaby 36 617 903 (36 268 093 + 349 810). Norma przedstawicielstwa dla tej ilości mieszkańców wynosi 79 604, a ilość posłów wybieranych w poszczególnych okręgach wyborczych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Zmiany ilości wybieranych posłów uwzględniając wyborców za granicą

Nr okręgu wyborczego	Siedziba okręgu wyborczego	Ilość wybieranych posłów	Liczba mieszkańców 31.12.2021	Mieszkańcy /norma przedstawicielstwa 31.12.2021	Prawidłowa ilość wybieranych posłów	Zmiana ilości wybieranych posłów
1	Legnica	12	902160	11,33	11	-1
2	Wałbrzych	8	594866	7,47	8	0
3	Wrocław	14	1201622	15,09	15	1
4	Bydgoszcz	12	939629	11,80	12	0
5	Toruń	13	982931	12,35	12	-1
6	Lublin	15	1141906	14,34	14	-1
7	Chełm	12	895665	11,25	11	-1
8	Zielona Góra	12	942983	11,85	12	0

9	Łódź	10	705823	8,87	9	-1
10	Piotrków Trybunalski	9	691323	8,68	9	0
11	Sieradz	12	918629	11,54	12	0
12	Chrzanów	8	630450	7,92	8	0
13	Kraków	14	1142482	14,35	14	0
14	Nowy Sącz	10	790275	9,93	10	0
15	Tarnów	9	727270	9,14	9	0
16	Płock	10	793111	9,96	10	0
17	Radom	9	678915	8,53	9	0
18	Siedlce	12	937816	11,78	12	0
19	Warszawa	20	2003692	25,17	25	5
20	Warszawa	12	1109175	13,93	14	2
21	Opole	12	918068	11,53	12	0
22	Krosno	11	849942	10,68	11	0
23	Rzeszów	15	1227806	15,42	15	0
24	Białystok	14	1122794	14,10	14	0
25	Gdańsk	12	1007293	12,65	13	1
26	Gdynia	14	1181539	14,84	15	1
27	Bielsko-Biała	9	743892	9,34	9	0
28	Częstochowa	7	556779	6,99	7	0
29	Gliwice	9	686872	8,63	9	0
30	Rybnik	9	679290	8,53	9	0
31	Katowice	12	873706	10,98	11	-1
32	Sosnowiec	9	622805	7,82	8	-1
33	Kielce	16	1187246	14,91	15	-1
34	Elbląg	8	587736	7,38	7	-1
35	Olsztyn	10	752553	9,45	9	-1
36	Kalisz	12	968395	12,17	12	0
37	Konin	9	749963	9,42	9	0
38	Piła	9	752189	9,45	9	0
39	Poznań	10	865827	10,88	11	1
40	Koszalin	8	593977	7,46	7	-1
41	Szczecin	12	958508	12,04	12	0

36 617 903

460

Przy takim podejściu w okręgu 19 wybierano by 25 posłów (21 wynikających z ilości mieszkańców Warszawy i 4 wynikających z ilości zarejestrowanych wyborców za granicą).

3.4. Protesty wyborcze dotyczące normy przedstawicielstwa

Brak konstytucyjnej zasady równości głosów na skutek zaniedbań Sejmu we wprowadzaniu zmian ilości wybieranych posłów w poszczególnych okręgach wyborczych w wyborach parlamentarnych w 2019 był pośrednio przedmiotem jednego z protestów wyborczych. Sąd Najwyższy rozpatrując ów protest postanowił pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu (Sygn. Akt I NSW 183/19²). W uzasadnieniu Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że sam problem niezgodności ilości wybieranych posłów względem normy przedstawicielstwa jest zagadnieniem istotnym i protest tego dotyczący może być impulsem do zmian legislacyjnych. Stwierdził jednocześnie, że zarzuty dotyczące normy przedstawicielstwa nie mieszczą się w katalogu określonym w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego. Proponowane zmiany, gdzie ustalenie prawidłowej ilości wybieranych posłów w poszczególnych okręgach wyborczych, byłoby częścią procedury wyborczej, adresowałyby również ten problem. Ewentualne zaniechania Państwowej Komisji Wyborczej w zakresie prawidłowego ustalenia ilości wybieranych posłów w okręgach wyborczych zgodnie z normą przedstawicielstwa byłyby naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego mającym wpływ na wynik wyborów. To mieści się w możliwym zakresie tematyki protestów wyborczych określonym w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego, a tym samym proponowana zmiana umożliwiłaby w przyszłości rozpatrywanie takich protestów wyborczych przez Sąd Najwyższy.

4. Proponowane zmiany

Propozycje zmian przedstawione poniżej odnoszą się do głównych artykułów Kodeksu wyborczego dotyczących ustalania ilości posłów w okręgach wyborczych. Zapewne wprowadzenie tych zmian wymagałoby dokonania zmian w innych artykułach Kodeksu wyborczego. Z dwóch alternatywnych rozwiązań dotyczących wyborców głosujących za granicą w mojej propozycji został opisany drugi wariant, który uwzględnia ilość zarejestrowanych wyborców w poprzedzających wyborach do Sejmu.

W Kodeksie wyborczym proponowane są następujące zmiany:

Art. 160. § 1:

Dodanie punktu 2b o następującej treści:

Ustalenie prawidłowej liczby posłów wybieranych w każdym okręgu wyborczym w wyborach do Sejmu według procedury określonej w art. 202. § 1 na podstawie aktualnych danych dotyczących liczby mieszkańców publikowanych w rejestrze wyborców zgodnie z art. 165. § 1 punkt 4.

Art. 202. § 1:

Dodanie punktu 3) o następującej treści:

Dla ustalenia liczby mieszkańców kraju dokonuje się sumowania liczby mieszkańców wszystkich okręgów wyborczych według rejestru wyborców opisanym w art. 18 oraz całkowitej liczby wyborców uprawnionych do głosowania w obwodach głosowania za granicą opisanych w art. 14. § 1 w ostatnich wyborach do Sejmu. W obliczeniu normy przedstawicielstwa dla poszczególnych okręgów wyborczych, wyborcy uprawnieni do głosowania w obwodach głosowania za granicą są sumowani z liczbą mieszkańców okręgu wyborczego właściwego dla dzielnicy Śródmieście miasta stołecznego Warszawy.

Art. 202. § 2:

Zmiana treści (wykreślenie zaznaczonych wyrazów):

Podział na okręgi wyborcze, ich numery i granice ~~oraz liczbę posłów wybieranych w każdym okręgu~~, a także siedziby okręgowych komisji wyborczych określa załącznik nr 1 do kodeksu.

² <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/I%20NSW%20183-19-2.pdf>

Art. 202. § 3:

Zmiana treści (dodanie podkreślonych wyrazów):

Informację o okręgu wyborczym, w tym liczbę posłów wybieranych w danym okręgu, podaje się do wiadomości wyborcom danego okręgu wyborczego w formie obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej najpóźniej w 52 dniu przed dniem wyborów. Druk i rozplakatowanie obwieszczeń zapewnia Krajowe Biuro Wyborcze.

Art. 203. § 1:

Zmiana treści (wykreślenie zaznaczonych wyrazów):

Państwowa Komisja Wyborcza przedkłada Sejmowi wnioski w sprawie zmiany granic okręgów wyborczych ~~liczby posłów w nich wybieranych~~, jeżeli konieczność taka wynika ze zmian w zasadniczym podziale terytorialnym państwa lub ze zmiany liczby mieszkańców w okręgu wyborczym lub w kraju.

Załącznik nr 1

Usunięcie z załącznika informacji dotyczącej liczby wybieranych posłów w poszczególnych okręgach wyborczych.

5. Podsumowanie

Niniejsza petycja ma na celu zagwarantowanie konstytucyjnej zasady równości głosu każdego uczestnika wyborów do Sejmu, niezależnie od jego miejsca zamieszkania. Obecny system ustalania prawidłowej ilości wybieranych posłów w poszczególnych okręgach wyborczych nie zadziałał w wyborach w roku 2015 i 2019 na skutek zaniedbań Sejmu, który nie wykonał zaleceń PKW. Niezgodność ilości wybieranych posłów według art. 202. § 1 a Załącznikiem 1 Kodeksu wyborczego zostanie trwale wyeliminowana, gdy techniczne przeliczenie ilości wybieranych posłów w poszczególnych okręgach zostanie przekazane ustawowo jako kompetencja PKW. Dzięki temu zasady wynikające z normy przedstawicielstwa opisane w Kodeksie wyborczym będą respektowane w każdym wyborach i liczba mandatów przypisanych do konkretnego okręgu wyborczego będzie odpowiadała aktualnej liczbie mieszkańców tego okręgu.

Równie ważna jest proponowana zmiana w Kodeksie wyborczym, tak aby liczba mandatów przypadających na okręg warszawski uwzględniała Polaków głosujących za granicą. Postulowana zmiana uznaje wszystkie osoby głosujące w okręgu 19 za mieszkańców tego okręgu dla potrzeb liczenia normy przedstawicielstwa i ilości wybieranych posłów w tym okręgu.

Proponowane zmiany w Kodeksie wyborczym spowodują, że ustalenie prawidłowej ilości wybieranych posłów w okręgach wyborczych stanie się procedurą wyborczą podobną do ustalania numerów list wyborczych. Będzie więc podlegała kontrolnej procedurze protestu wyborczego, co nie jest możliwe w dzisiejszych regulacjach prawnych, co pokazuje orzecznictwo Sądu Najwyższego przytoczone w mojej petycji.

Te zmiany w Kodeksie wyborczym mają fundamentalne znaczenie dla równości wyborów do Sejmu i do zapewnienia poprawnej ilości wybieranych posłów w poszczególnych okręgach wyborczych zgodnej z Konstytucją i zasadami wpisanymi w Kodeks wyborczy. Mam nadzieję, że moja petycja zostanie zaopiniowana pozytywnie przez Komisję Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu i przyczyni się do zainicjowania przez Senat niezbędnych zmian legislacyjnych w Kodeksie wyborczym.